

Riktlinjer

Styrdokument

Riktlinjer för golvbrunnar, reningsanordningar och bortledning av vatten från byggnader och verksamheter

Antaget av: Miljö- och byggnämnden

Datum: 2022-07-27

Gäller från och med: 2022-07-27

Ansvar uppföljning/uppdatering: Enhetschefer för Miljöenheten och Byggenheten

Gäller till och med: 2026

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande

Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera

Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar

Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar

Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte	4
3	Gällande lagstiftning	4
4	Förutsättning för garage vid enbostadshus (småhus).....	5
4.1	Nybyggnation	5
4.1.1	Inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp	6
4.1.2	Vid enskilt avlopp.....	6
4.1.3	Vattenskyddsområde	6
4.2	Befintliga garage	6
4.2.1	Anmälan enligt PBL	7
4.2.2	Inom verksamhetsområde för kommunalt VA.....	7
4.2.3	Vid enskilt avlopp.....	7
4.2.4	Vattenskyddsområde	7
4.3	Slutbesked och idrifttagande.....	8
4.4	Förvaltning och tillsyn av avlopp.....	8
5	Förutsättningar för verksamheter och i andra fall.....	8
6	Dokumentation och lagstiftning.....	8

1 Bakgrund

För att förhindra att vatten uppehåller sig på ett oönskat sätt i byggnader, till exempel garage, behöver vattnet ledas bort. Detta för att det exempelvis inte ska uppstå fuktskador på byggnadens konstruktion.

Vidare är det förbjudet att släppa ut förorenat vatten. Den biologiska reningsprocessen i ett reningsverk påverkas om det finns olja eller andra föroreningar i spillvattnet. Djur- och växtliv i sjöar och vattendrag kan skadas om olja eller andra föroreningar finns i dagvattnet.

När det finns risk för spridning av föroreningar till miljön räknas det som miljöfarlig verksamhet. Det är därför krav på att fastighetsägare och verksamhetsutövare inrättar någon sorts reningsanordning som minimerar riskerna att eventuella föroreningar sprids.

2 Syfte

Riktlinjerna ska säkerhetsställa att korrekt installation och koppling av golvbrunnar för att förebygga negativ påverkan på miljön och byggnader. Vidare ska dokumentet bidra till rättssäker likabehandling och handläggning av ärenden.

3 Gällande lagstiftning

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Den allmänna VA-anläggningen ska brukas så att olägenheter för huvudmannen eller någon annan inte uppkommer. VA-huvudmannen meddelar allmänna bestämmelser (ABVA) för anläggningens brukande. Här framgår att fastighetsägaren inte får släppa ut annat än hushållspillvatten i den allmänna anläggningen. Olja, bensin eller annan petroleumprodukt får inte släppas i den allmänna anläggningen.

VA-huvudmannen är inte skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt eller ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens (7 §, ABVA).

Miljöbalk 1998:808 (MB)

I miljöbalkens allmänna hänsynsregler (2 kap 3 §) ställs krav på åtgärder som behövs för att hindra skador på människors hälsa eller på miljön.

Verksamhetsutövaren ska använda sig av bästa möjliga teknik. Dessa krav gäller så länge det inte anses orimligt att uppfylla dem (2 kap 7 §) och så länge det är kostnadsmässigt skäligt jämfört med nyttan av åtgärden.

Med miljöfarlig verksamhet avses bland annat utsläpp av avloppsvatten (9 kap 1 §). Avloppsvatten skall avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. (9 kap 7 §).

Plan- och bygglag 2010:900 (PBL)

Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön (8 kap 4 §).

Boverkets Byggregler (BBR)

Anläggningen som leder bort avloppsvatten från fastighet och som kan innehålla mer än obetydliga mängder skadliga ämnen ska ha anordningar för avskiljning eller behandling av sådana ämnen som kan störa funktionen eller medföra skador på installationen, avloppsanläggningen eller recipienten, enligt Boverkets byggregler, BBR 6:64.

I spillvatteninstallationer där vattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder av skadliga ämnen, ska spillvattnet behandlas eller avskiljare installeras. Utformningen av avskiljare ska säkerställa att det avskilda inte kan släppas ut okontrollerat eller oavsiktligt. Ämnen som ska avskiljas är petroleumprodukter och slam eller fasta partiklar, BBR 6:641.

4 Förutsättning för garage vid enbostadshus (småhus)

I garage med golvbrunn finns risk för förorening av miljön, golvbrunnar ska ha en reningsanordning. Utformning och krav för anläggningarna utreds och bestäms efter förutsättningarna på varje plats. Till exempel inom vattenskyddsområde eller inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

4.1 Nybyggnation

För golvbrunnar i nya garage hanteras utformningen av avloppsanordningen i byggskedet genom att byggherren ska ta fram ritningar som redovisar golvbrunnens och reningsanordningens placering, rördragning och anslutning till avloppsanläggning, produktblad samt drift- och skötselinstruktioner.

Byggenheten säkerställer att byggherren har de förutsättningar som behövs för att uppfylla kraven i BBR 6:64 genom att det finns kontrollpunkter i kontrollplanen innan startbesked.

4.1.1 Inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp

Golvbrunnen ska kopplas så att avloppsvattnet i första hand leds ut till egen anläggning, exempelvis stenkista. I de fall fastigheten saknar möjlighet att omhänderta avloppsvatten från golvbrunnen till egen anläggning kan avloppsvattnet ledas till det allmänna spillvattennätet. Då behövs en reningsanordning, till exempel oljeavskiljare klass 1, som uppfyller gällande standard SS EN 858 del 1 och 2, med ett larm alternativt en automatisk avstängningsventil.

4.1.2 Vid enskilt avlopp

Golvbrunnar ska kopplas så avloppsvattnet leds till en separat avloppsanläggning för spill- eller dagvatten. Avloppsvattnet ska inte ledas till bostadens spillvattensanläggning för WC och BDT.

Anmälan enligt miljöbalken

Det krävs även en anmälan om inrättande av annan avloppsanordning till miljö- och byggnämnden enligt Ulricehamns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön samt 13 § andra stycket förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vid en sådan anmälan ska samma handlingar som används i byggärendet bifogas.

4.1.3 Vattenskyddsområde

Vattentäkterna i Ulricehamns kommun försörjer samhällena med dricksvatten. Vattentäkterna är känsliga för markföroreningar och för att minska riskerna för dessa kan särskilda krav ställas på anläggningar inom Ulricehamns kommuns vattenskyddsområden.

4.2 Befintliga garage

I befintliga garage med golvbrunn och byggnadsår 2022 eller tidigare bör fastighetsägaren utreda golvbrunnens nödvändighet. Om det är möjligt att ta bort brunnen så är rekommendationen att den pluggas igen.

Om golvbrunnen behöver vara kvar så ska brunnen förses med oljespärre och bakvattenstopp. En sådan ändring av vatten och avlopp är anmälningspliktig enligt PBL.

4.2.1 Anmälan enligt PBL

I anmälan ska byggherren ta fram ritningar som redovisar golvbrunnens och reningsanordningens placering, rördragning och anslutning till avloppsanläggning, produktblad samt drift- och skötselinstruktioner.

Byggenheten säkerställer att byggherren har de förutsättningar som behövs för att uppfylla kraven i BBR 6:64 genom att det finns kontrollpunkter i kontrollplanen innan startbesked.

Inga åtgärder får utföras innan startbesked är utfärdat. Det är fastighetsägarens ansvar att göra en anmälan till miljö- och byggnämnden innan någon installation utförs.

4.2.2 Inom verksamhetsområde för kommunalt VA

Om golvbrunnen ska anslutas till det allmänna spillvattennätet ska den projekterade lösningen godkännas av miljö- och byggnämnden.

Ulricehamns Energi AB i egenskap av huvudman för kommunalt VA ska underrättas.

Om reningsanordningen ska anslutas till stenkista ska den projekterade lösningen godkännas av miljö- och byggnämnden.

4.2.3 Vid enskilt avlopp

Golvbrunnar ska kopplas så avloppsvattnet leds till en separat avloppsanläggning för spill- eller dagvatten. Avloppsvattnet ska inte ledas till bostadens spillvattensanläggning för WC och BDT.

Anmälan enligt miljöbalken

Det krävs även en anmälan om inrättande av annan avloppsanordning till miljö- och byggnämnden enligt Ulricehamns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön samt 13 § andra stycket förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vid en sådan anmälan ska samma handlingar som används i byggärendet bifogas.

4.2.4 Vattenskyddsområde

Vattentäkterna i Ulricehamns kommun försörjer samhällena med dricksvatten. Vattentäkterna är känsliga för markföroreningar och för att minska riskerna för dessa kan särskilda krav ställas på anläggningar inom Ulricehamns kommuns vattenskyddsområden.

4.3 Slutbesked och idrifttagande

Vid oljeavskiljare ska fastighetsägaren avtala abonnemang för tömning av oljeavskiljaren hos berört avfallsbolag. Ett sådant avtal samt drift- och skötselinstruktioner för reningsanordningen ska uppvisas innan slutbesked.

Miljöenheten kan förelägga verksamhetsutövaren med försiktighetsåtgärder gällande placering, drift och skötsel.

4.4 Förvaltning och tillsyn av avlopp

Ägaren ansvarar för reningsanordningens skötsel och drift och att eventuella försiktighetsmått följs. Miljöenheten i egenskap som tillsynsmyndighet kan kontrollera att ägaren sköter reningsanordningen och följer försiktighetsmåten.

5 Förutsättningar för verksamheter och i andra fall

Verksamheter som leder bort vatten från sin fastighet kan behöva en reningsanordning beroende på verksamhetens risk för miljöpåverkan och vattnets ursprung.

Exempel på verksamheter där reningsanordning generellt krävs

- Verksamheter med fordonstvätt, bilvårdsanläggning, gör-det-själv-hall
- Drivmedelsanläggningar
- Industrier/verkstäder där kemikalier hanteras och det finns golvbrunn
- Industrier med kondensvatten från kompressorer
- Spolplattor
- Bilskrot/demonteringsanläggning
- Parkering med 20 parkeringsplatser eller fler

För övriga verksamheter görs en bedömning från fall till fall om reningsanordning krävs.

6 Dokumentation och lagstiftning

SFS 1998:808. *Miljöbalk*. Stockholm: Miljödepartementet.

SFS 2006:412. *Lag om allmänna vattentjänster*. Stockholm: Miljödepartementet.

SFS 2020:614. *Avfallsförordning*. Stockholm: Miljödepartementet.

SFS 1998:899. *Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd*. Stockholm: Miljödepartementet.

2020-02-27 § 15. *Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön*. Ulricehamn: Kommunfullmäktige.

2022-02-24 § 43. *Ulricehamns kommuns renhållningsföreskrifter*. Ulricehamn: Kommunfullmäktige.

2008-12-15. *Allmänna bestämmelser för användande av Ulricehamns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA 07)*. Ulricehamn: Kommunfullmäktige

SFS 2010:900. *Plan- och bygglag*. Stockholm: Finansdepartementet SPN BB.

SFS 2011:338. *Plan- och byggförordning*. Stockholm: Finansdepartementet SPN BB.

BFS 2011:6. *Boverkets byggregler*. Karlskrona: Boverket.

SVENSK STANDARD · SS-EN 858–1. *Avlopp - Separationssystem för lätta vätskor (t.ex. olja och bensin) - Del 1: Principer för produktutformning, provning, märkning och kvalitetskontroll*. Stockholm: Svenska institutet för standarder (SIS).

SVENSK STANDARD · SS-EN 858–2. *Avlopp - Separationssystem för lätta vätskor (t.ex. olja och bensin) - Del 2: Val av nominell storlek, installation, drift och underhåll*. Stockholm: Svenska institutet för standarder (SIS).